

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 51420/17

Драган ВЕСИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора 19. маја 2026. године у саставу:

Darian Pavli, *председник*,

Úna Ní Raifeartaigh,

Mateja Đurović, *судије*,

и Olga Chernishova, *заменица секретара Одељења*,

Имајући у виду:

представку (број 51420/17) против Републике Србије коју је 4. јула 2017. године, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”), Суду поднео држављанин Србије, господин Драган Весић (у даљем тексту: „подносилац”), рођен 1976. године и који живи у Крагујевцу, а кога је заступао господин М. Караклајић, адвокат из Крагујевца;

одлуку да се о представи обавести Влада Републике Србије (у даљем тексту: „Влада”), коју је заступала њена заступница, госпођа З. Јадријевић Младар;

Запажања страна у спору;

Након већања, одлучује како следи:

ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

1. Представка се односи на наводно неуједначену домаћу судску праксу у вези са потраживањима за исплату припадајуће зараде током годишњег одмора запосленима при Министарству унутрашњих послова (у даљем тексту: „Министарство”).

А. Ситуација подносиоца

2. Подносилац је поднео парничну тужбу против Министарства, тражећи накнаду разлике између плате коју је примао током годишњег одмора и плате коју је редовно зарађивао, што је укључивало додатак од 10% за време проведено на раду, како је предвиђено чланом 9. Уредбе о платама запослених при Министарству унутрашњих послова (у даљем тексту: „Уредба о платама”) која је била на снази у предметно време. Дана 7. марта 2014. године, Основни суд у Крагујевцу је усвојио његов тужбени захтев, утврдивши да плата исплаћена током његовог годишњег одмора није укључивала бонус. Суд се ослањао на члан 169. Закона о полицији, који је у то време био на снази, а који је прописивао да се права запослених при Министарству регулишу прописима о радним односима у државним органима, осим ако тим Законом или прописима донетим на основу тог Закона

није другачије предвиђено, као и на члан 32. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника (у даљем тексту: „Закон о платама”), према коме државни службеник који користи годишњи одмор има право на накнаду плате једнаку износу који би примио као да је радио. Суд је закључио да се члан 9. Уредбе о платама није смео позивати за смањење плате подносиоца исплаћене током периода када је био на одсуству. Као пропис нижег ранга који даје мање права од Закона о платама, он није могао поништити потоњи.

3. Министарство је поднело жалбу против те одлуке. Дана 16. децембра 2014. године, Апелациони суд у Крагујевцу је утврдио да члан 32. став 1. Закона о платама није применљив на ситуацију подносиоца, јер је питање исплате плата запосленима при Министарству регулисано Уредбом о платама донетом на основу Закона о полицији. Стога је поништио првостепену пресуду и одбио захтев за накнаду подносиоца.

4. Дана 20. фебруара 2015. године, подносилац је поднео уставну жалбу. Дана 24. новембра 2016. године, Уставни суд је одбацио уставну жалбу уз констатацију да је ревизија подносиоца у међувремену одбачена одлуком Врховног суда, која му је уручена 9. октобра 2015. године. Уставни суд је даље приметио да је ревизија против пресуде због погрешне примене материјалног права била доступна подносиоцу по сили закона, и нагласио да су подносиоци представке дужни да исцрпе тај правни лек пре него што поднесу уставну жалбу у таквим околностима. Стога је закључио да је уставна жалба подносиоца била преурањена у време њеног подношења, и да није проширена тако да обухвата накнадну одлуку Врховног суда.

5. Позивајући се на члан 6. Конвенције, подносилац се притуживао да су различити апелациони судови донели пресуде у корист његових колега, који су поднели идентичне тужбене захтеве и који су били у истој ситуацији као и он, и да је судска пракса Уставног суда по том питању била неуједначена. Он је такође поднео притужбу према члану 13. Конвенције.

В. Остале релевантне информације

6. У периоду између августа 2010. и августа 2014. године, апелациони судови у Новом Саду и Крагујевцу су донели пресуде у корист 12 колега подносиоца који су поднели тужбене захтеве идентичне његовом. Њихови тужбени захтеви су усвојени по истом основу као и захтев подносиоца у првостепеном поступку, односно применом члана 32. став 1. Закона о платама (видети став 2. горе).

7. Поред случаја подносиоца, апелациони судови у Београду и Крагујевцу су одбили као неосноване захтеве које је поднело осморо његових колега у периоду између марта 2013. и јуна 2015. године. Ти судови су своје одлуке засновали на истим основама као оне на које се позвао Апелациони суд у Крагујевцу у случају подносиоца представке (видети став 3. горе).

8. У једној одлуци донетој у октобру 2015. године и у четири одлуке које су донете у периоду између марта и јуна 2017. године, Уставни суд је утврдио повреду права подносилаца уставних жалби на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава услед неуједначености судске праксе апелационих судови у ситуацијама упоредивим са ситуацијом подносиоца. Он је утврдио да је постојање две различите правноснажне пресуде из 2010. и 2013. године, у којима су тужбени захтеви других подносилаца жалбе усвојени, довољно да се открије повреда начела правне сигурности, с обзиром на то да су идентични тужбени захтеви подносилаца жалбе одбијени из истих разлога као и они наведени у случају подносиоца.

ОЦЕНА СУДА

А. Наводна повреда члана 6. став 1. Конвенције

9. Суд не сматра потребним да испита приговор Владе да подносилац није могао да тврди да је жртва наводне повреде, јер је представка у сваком случају недопуштена из разлога који су наведени у наставку. Суд даље констатује да је уставна жалба подносиоца представке одбачена као преурањена (видети став 4. горе). Ово поставља питање да ли је подносилац исцрпео тај правни лек у складу са домаћим процесним правилима. Након што је Влада обавештена о представци, она није уложила приговор у вези са неисцрпљивањем правних средстава у погледу горе наведене чињенице. С обзиром на то, Суд не може испитати ово питање по сопственом нахођењу (видети, *mutatis mutandis*, *М.С. против Турске*, број 31592/18, став 44, од 4. јуна 2024. године, као и изворе наведене у њој).

10. Релевантна начела у вези са наводним повредама члана 6. став 1 Конвенције у погледу неуједначене праксе домаћих судови су наведена у предметима *Nejdet Şahin и Perihan Şahin против Турске* ([ВВ], број 13279/05, ст. 49-58, од 20. октобра 2011. године), *Грко-католичка парохуја Lupeni и др. против Румуније* ([ВВ], број 76943/11, став 116, од 29. новембра 2016. године) и *Шабановић и др. против Србије* (број 39819/16 и 4 друге представке, ст. 87–88, од 7. октобра 2025. године).

1. Неуједначена судска пракса апелационих судова

11. Из домаћих поступака (видети став 6. горе) је јасно уочљиво да су домаћи судови првобитно усвојили захтеве за накнаду сличне захтеву подносиоца. Прва пресуда у том смислу донета је у августу 2010. године. Међутим, од марта 2013. године па надаље, домаћи судови су такође почели да одбијају такве захтеве (видети став 7. горе). Противречне одлуке су доношене до августа 2014. године, након чега су, према материјалу из списка предмета, судови доследно одбијали захтеве.

12. И Закон о парничном поступку из 2004. године, који је био на снази у предметно време и који је био примењив у предметном случају, и Закон о парничном поступку из 2011. године су прописивали могућност подношења „ванредне” ревизије против пресуде због погрешне примене материјалног права Врховном суду. Таква ревизија би могла бити дозвољена како би се, између осталог, обезбедила доследност у погледу судске праксе нижих судова.

13. Према материјалу из списка предмета, Врховни суд је одобрио ревизију у најмање два случаја која су се односила на захтеве за накнаду идентичне захтеву подносиоца, са циљем усклађивања судске праксе нижих судова. У поступку који је уследио, он је поништио претходне одлуке и одбио захтеве, сматрајући да члан 32. став 1. Закона о платама није примењив на ту врсту случаја и да је захтеве потребно одбити на основу Закона о полицији и члана 9. Уредбе о платама. Те одлуке су усвојене 29. октобра 2014. и 10. децембра 2015. године.

14. Суд примећује да је судска пракса српских апелационих судова показала разлике у погледу примене члана 32. став 1. Закона о платама. На основу материјала којима располаже, Суд констатује да су домаћи судови, иако су првобитно усвојили захтеве упоредиве са захтевом подносиоца, променили свој приступ неколико месеци пре него што је Апелациони суд у Крагујевцу одбио његов захтев (видети став 6. горе). Сходно томе, такве разлике су постојале током релевантног периода. Оне су биле „дубоке” јер су настале у неколико апелационих судова, и „дуготрајне” с обзиром на то да су трајале 17 месеци. Период који се разматра јесте период између марта 2013. године, када су домаћи апелациони судови почели да одбијају упоредиве захтеве, и августа 2014. године, када су такве захтеве престали да усвајају.

15. Међутим, постојање противречних судских одлука не може се, само по себи, сматрати кршењем Конвенције, јер је могућност противречних судских одлука стална карактеристика сваког правног система који се заснива на мрежи првостепених и апелационих судова са надлежношћу на одређеној територији (видети *Станковић и Трајковић против Србије*, бр. 37194/08 и 37260/08, став 41, од 22. децембра 2015. године; и *Шабановић и др.* цитиран горе, став 102.). Стога остаје да се утврди да ли је домаће право предвидело механизам за превазилажење таквих недоследности, да ли је тај механизам примењен и са којим ефектом.

16. Суд је раније признавао улогу Врховног суда у решавању разлика у судској пракси српских судова (видети *Шабановић и др.*, цитиран горе, ст. 105–106, и изворе наведене у њему). У предметном случају, Врховни суд је, поступајући у оквиру своје надлежности да отклони недоследности у судској пракси путем „ванредне” ревизије против пресуде због погрешне примене материјалног права, успео да реши спорне разлике. Нема назнака да су, након августа 2014. године, домаћи судови наставили да доносе одлуке којима се усвајају тужбени захтеви упоредиви са захтевом подносиоца. Судска пракса је усклађена у разумно кратком року (видети *Шабановић и др.*, цитиран горе, ст. 111–112.). Штавише, Врховни суд је подржао овакву правну аргументацију у упоредивом случају пре доношења коначне одлуке у случају подносиоца, те је пресуда у његовом случају донесена у складу са тим приступом (*ibid.*, став 113.).

17. Суд такође утврђује да су оспорене одлуке Основног суда у Крагујевцу и Апелационог суда у Крагујевцу (видети ст. 2. и 3. горе) биле добро образложене и да се не могу сматрати произвољним. Штавише, нема ничега што би указивало на то да су поступци који су довели до доношења тих одлука били иначе неправични.

18. Коначно, Суд констатује да је у неколико случајева који се односе на ситуације упоредиве са ситуацијом подносиоца, Уставни суд утврдио повреду права подносиоца уставне жалбе услед недоследности у судској пракси апелационих судова (видети став 8 горе). У вези с тим, Суд наглашава да Конвенција утврђује минималне стандарде заштите и да се не искључује тумачење на домаћем нивоу које пружа ширу заштиту начела правне сигурности према члану 6. став 1. Међутим, такви домаћи налази нису обавезујући за Суд, чији је задатак да у сваком појединачном случају процени да ли су испуњени захтеви Конвенције.

19. Сходно томе, ова притужба је очигледно неоснована, те се мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 3 (а) и 4. Конвенције.

2. Наводно недоследна судска пракса Уставног суда

20. Подносилац је даље тврдио да, у другим упоредивим случајевима, Уставни суд није прогласио уставне жалбе недопуштеним као преурањене (видети став 8. горе), као што је то учинио у његовом случају. Међутим, одлуке на које се подносилац позивао нису се односиле на идентичне чињеничне околности у вези са исцрпљивањем правних лекова пре подношења уставне жалбе (видети *Nejdet Şahin u Perihan Şahin*, цитиран горе, став 61.). Те одлуке се стога не могу сматрати упоредивим.

21. Сходно томе, ова притужба је очигледно неоснована, те се мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 3 (а) и 4. Конвенције.

В. Наводна повреда члана 13. Конвенције

22. Позивајући се на члан 13. Конвенције, подносилац се притуживао у погледу истих питања као она на која се притуживао према члану 6. став 1. Конвенције.

23. Сходно томе, ова притужба је такође очигледно неоснована, те се мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 3(а) и 4. Конвенције.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

Проглашава представку недопуштеном.

Састављено на енглеском језику и прослеђено у писаном облику 11. јуна 2026. године.

Olga Chernishova

Заменица Секретара

Darian Pavli

Председник